

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Ert dnr M2021/02353
Vårt dnr R-2022-6

Malmö den 11 mars 2022

REMISSVAR: Remiss av EU-kommissionens förslag till reviderad förordning om transporter av avfall, KOM(2021)709

Avfall Sverige är kommunernas branschorganisation inom avfallshantering. Det är Avfall Sveriges medlemmar som ser till att avfall tas om hand och återvinns i landets alla kommuner. Vi gör det på samhällets uppdrag: miljösäkert, hållbart och långsiktigt. Vår vision är "Det finns inget avfall". Vi verkar för att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att det avfall som uppstår återvinns och tas om hand på bästa sätt. Kommunerna och deras bolag är ambassadör, katalysator och garant för denna omställning.

Avfall Sverige bildades redan 1947 och har omkring 400 medlemmar. Avfall Sveriges medlemmar är kommuner, kommunalförbund, kommunala bolag och kommunala regionbolag inom avfall och återvinning. Deras kunder utgör Sveriges invånare och en stor del av näringslivet. Genom medlemmarna representerar Avfall Sverige Sveriges befolkning. I Avfall Sverige ingår, som associerade medlemmar, cirka 150 tillverkare, konsulter och entreprenörer aktiva inom avfallshantering.

1. Förslagets koppling till Avfall Sveriges generella ståndpunkter

- Avfall Sveriges årsmöte har fastställt ett antal ståndpunkter som är vägledande för ställningstaganden och åtgärder för att utveckla avfallshanteringen och kommunernas roller.
- Avfall Sveriges stödjer avfallshierarkin som princip och anser också att det är viktigt att motverka nedskräpning och dumpning. Vidare anser Avfall Sverige att avfall som en gång har bortskaffats kan återvinnas, till exempel genom så kallad landfill mining, om det sker på ett ur miljösynpunkt acceptabelt sätt.

- Avfall Sverige anser att avfallshanteringen är en väsentlig del av samhällets infrastruktur och att avfallshanteringen ska ge en god och behovsanpassad service till medborgare och verksamheter. Avfall Sverige anser att producenterna har ansvar för utformning av alla de produkter som sätts på marknaden och att avfallshierarkin följs. Förorenarens betalningsansvar och principen om producentansvar är också centrala aspekter som ska fullföljas.
- Teknikutveckling och bättre miljöprestanda hos avfallsanläggningar är viktigt för att minimera miljöpåverkan och öka återvinningen av energi och material.
- Avfall Sverige konstaterar att ett tydligt regelverk som säkerställer miljö- och samhällsnyttan när det gäller gränsöverskridande avfallstransporter är viktigt, men att den administrativa bördan samtidigt inte får bli orimlig för verksamhetsutövarna. Utöver det får inte olika nationella myndigheters bedömning av samma behandlingsförfarande som återvinning eller bortskaffande bli ett hinder för gränsöverskridande transporter av avfall.

2. Sammanfattning

- Avfall Sverige välkomnar generellt förslaget till revidering av EU-förordningen om gränsöverskridande transporter av avfall.
- Avfall Sverige instämmer i vad Energiföretagen anger i sitt remissvar.
- Avfall Sverige har noterat en diskrepans mellan olika länders bedömningar av behandlingsprocesser för avfall vilket kan leda till otydligheter vid export av farligt avfall.
- Avfall Sverige anser att förbud mot export för bortskaffning i artikel 4 och de kriterier som nämns för undantag i artikel 11 riskerar att motverka exporten av farligt avfall som går från Sverige för behandling till andra länder inom EFTA/EU.
- Hanteringen av svensk flygaska från avfallsförbränning riskerar att drabbas hårt då nationell kapacitet i dagsläget saknas.

3. Generella kommentarer

Avfall Sverige välkomnar generellt förslaget till revidering av EU-förordningen om gränsöverskridande transporter av avfall.

Avfall Sverige instämmer i vad Energiföretagen anger i sitt remissvar. Avfall Sverige instämmer särskilt i vad Energiföretagen anger angående att energiåtervinning av restavfall som kvarstår efter det att insamling, sortering och materialåtervinning har genomförts sker där det är bäst ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt samt där det är mest resurseffektivt. Detsamma anser Avfall Sverige ska gälla avseende återvinning eller bortskaffande av flygaska från energiåtervinning så att detta avfall på bästa sätt kommer till nytta som en resurs.

Som Energiföretagen anger ska samma regler gälla för gränsöverskridande transporter oavsett om syftet är att materialåtervinna eller energiåtervinna avfallet.

4. Specifika kommentarer

Angående exportförbud för deponering i artikel 4 och 11

Avfall Sverige har noterat en diskrepans mellan olika länders bedömningar av behandlingsprocesser för avfall vilket kan leda till otydligheter vid export av farligt avfall.

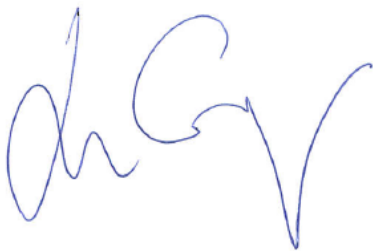
Flygaska från svenska avfallsförbränningsanläggningar går idag som ett farligt avfall på export till Norge, bland annat till ön Langöya. Processen är av det norska Miljödirektoratet bedömd som återvinning (R). Däremot har det svenska Naturvårdsverket nyligen gått ut med att de framöver kommer att betrakta processen på Langöya som deponering vilket är en bortskaffandeprocess (D).

Avfall Sverige anser att förbud mot export för bortskaffning i artikel 4 och de kriterier som nämns för undantag i artikel 11 riskerar att motverka exporten av farligt avfall som går från Sverige för behandling till andra länder inom EFTA/EU.

Hantering av svensk flygaska från avfallsförbränning riskerar att drabbas hårt då nationell kapacitet i dagsläget saknas. Syftet med en lagstiftning bör vara att stödja en effektiv användning av teknik och behandling över de nationella gränserna inom EU/EFTA samtidigt som man ger stöd till ett enkelt samarbete över nationella gränser. Hanteringen ska ske med beaktande av nödvändig efterlevnad av hälsa, säkerhet och miljöskydd.

För fortsatta kontakter i dessa frågor hänvisar vi till vår rådgivare för avfallsbehandlingsanläggningar Johan Fagerqvist, johan.fagerqvist@avfallsverige.se, till vår rådgivare för energiåtervinning Klas Svensson, klas.svensson@avfallsverige.se eller till vår chefsjurist Sven Lundgren, sven.lundgren@avfallsverige.se, telefon 040-35 66 00.

Med vänlig hälsning,
Avfall Sverige

Lars Stjernkvist
Ordförande

Tony Clark
Vd